

Sygn. akt II KK 98/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska (przewodniczący)

SSN Jacek Błaszczyk

SSN Piotr Mirek (sprawozdawca)

Protokolant Marta Brylińska

w sprawie **P.S.**

skazanego z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 8 października 2019 r.,

kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego na
korzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w R.

z dnia 6 października 2017 r., sygn. akt VI K (...)

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w R. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w R., wyrokiem z dnia 6 października 2017 r., sygn. akt VI K (...), uznał oskarżonego P.S. za winnego popełnienia czynu z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., polegającego na tym, że w miesiącu marcu 2016 r., w R., działając wspólnie i w porozumieniu z innym sprawcą, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu, po uprzednim wycięciu, zabrał w

celu przywłaszczenia z działki rolnej oznaczonej nr [...]1 przy ul B. 150 sztuk drzew w postaci brzozy, dębu i sosny ogólnej wartości 8000 zł na szkodę G.K. i za to na podstawie art. 278 § 1 k.k. wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, a na podstawie art. 290 § 2 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego G.K. nawiązkę w podwójnej wartości skradzionego drzewa, tj. w kwocie 16000 zł.

Orzekł też o kosztach sądowych.

Kasację od tego wyroku, który nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 14 października 2017 r., wniósł na korzyść oskarżonego Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny.

Stawiając w niej zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa procesowego – art. 387 § 2 i 3 k.p.k., polegającego na uwzględnieniu, zaproponowanego w następstwie błędnego pouczenia sądu, wadliwego wniosku o wydanie wyroku skazującego i orzeczeniu – z rażącym naruszeniem art. 290 § 2 k.k. – wobec oskarżonego P.S. nawiązki na rzecz pokrzywdzonego w wysokości podwójnej wartości skradzionego drzewa, podczas gdy P.S. popełnił czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., polegający na dokonaniu, po uprzednim wyrębie, kradzieży drzewa z działki rolnej, a zatem nie zostały spełnione przesłanki orzeczenia nawiązki, Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w R..

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, a to pozwoliło na uwzględnienie jej w całości na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zgodzić się trzeba z Ministrem Sprawiedliwości – Prokuratorem Generalnym, gdy twierdzi, że zaskarżony wyrok został wydany z rażącym naruszeniem przepisu prawa materialnego – art. 290 § 2 k.k. Przewidzianą bowiem w tym przepisie nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego w podwójnej wartości skradzionego orzeka się jedynie w razie skazania za wyrąb drzewa w lesie albo za kradzież drzewa wyrąbanego lub powalonego z lasu. Stanowisko zajęte w kwestii przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 18 listopada 1992 r., I KZP 36/92 (OSNKW 1993 r., z. 1 - 2, poz. 4), podjętej jeszcze na gruncie przepisu art. 213 § 2 Kodeksu karnego

z 1969 r., potwierdzone w wielu późniejszych orzeczeniach (por. np. wyroki z dnia: 3 września 2009 r., V KK 171/09, OSNKW 2010 r., z. 2, poz. 16; 26 października 2011 r., IV KK 298/11, LEX nr 1027195; 2 kwietnia 2012 r., V KK 429/11, LEX nr 1133986; 16 lipca 2013 r., III KK 198/13, LEX nr 1335578; 6 lutego 2014 r., III KK 482/13, LEX nr 1427473) jest nadal aktualne i Sąd Najwyższy w składzie orzekającym w niniejszej sprawie je podziela. Oczywistym jest zatem, że Sąd Rejonowy, skazując P. S. za kradzież drzewa rosnącego na działce rolnej, a nie w lesie, nie miał możliwości orzeczenia nawiązki z art. 290 § 2 k.k. O skompensowaniu wyrządzonej pokrzywdzonemu szkody mógł rozstrzygnąć na zasadach ogólnych.

Idąc dalej, ma rację Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny, że Sąd Rejonowy, wydając zaskarżony wyrok, którym uwzględnił wniosek oskarżonego złożony w trybie art. 387 § 1 k.p.k., dopuścił się rażącej obrazu przepisu art. 387 § 2 i 3 k.p.k. Miała ona istotny wpływ na treść tego wyroku, gdyż w jej wyniku na oskarżonego został nałożony środek kompensacyjny w wysokości dwukrotnie wyższej niż ta wynikająca z zastosowania właściwego w tym przypadku przepisu art. 46 § 1 k.k. Od oskarżonego orzeczono na rzecz G.K. nawiązkę w kwocie 16000 zł, choć sam pokrzywdzony wnosił o zasądzenie tytułem naprawienia szkody kwoty 8000 zł.

Specyfika sytuacji procesowej, w której doszło wydania wyroku dotkniętego wskazanymi wyżej naruszeniami prawa materialnego i procesowego, czyni koniecznym wzruszenie całości zaskarżonego kasacją orzeczenia, a nie tylko zawartego w nim rozstrzygnięcia o nawiązce z art. 290 § 2 k.k.

W realiach sprawy oskarżonego, Sąd Rejonowy nie tylko nie wywiązał się z obowiązku kontrolowania składanego przez oskarżonego wniosku o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego pod kątem zgodności zgłaszanych propozycji z przepisami prawa, ale udzielając błędnego pouczenia stronom o ich treści, doprowadził do złożenia przez oskarżonego wniosku nieznajdującego oparcia w dyspozycji art. 290 § 2 k.k. i zaakceptowania go przez pozostałych uczestników procesu – obrońcę oskarżonego, pokrzywdzonego i prokuratora.

W tym stanie rzeczy, konieczność zachowania lojalności procesowej w stosunku wobec wszystkich uczestników postępowania, którzy podejmując decyzje procesowe, kierowali się stanowiskiem sądu, wymaga uchylecia zaskarżonego wyroku w całości i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu w R. do ponownego rozpoznania.

Jeżeli zaistnieją ku temu warunki, może to nastąpić – co oczywiste – przy zastosowaniu trybu konsensualnego.

as